

Vergaderjaar 2009–2010

32 359

Brede heroverwegingen

Nr. 2

BRIEF VAN DE ALGEMENE REKENKAMER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 april 2010

In september 2009 kondigde het kabinet brede heroverwegingen aan. Hiervoor werden werkgroepen ingesteld die de opdracht kregen tot het analyseren van diverse beleidsthema's en tot het ontwikkelen van concrete beleidsalternatieven voor de toekomst. Voor elk van de gedefinieerde beleidsvelden dienen de werkgroepen minstens één variant te ontwikkelen die de netto uitgaven ten opzichte van 2010 structureel met 20% verlaagt. Met de 20%-varianten zou volgens het kabinet zo'n € 35 miljard op de collectieve uitgaven worden bespaard.¹

Wij willen de Tweede Kamer met deze brief informeren over de bijdrage die wij aan deze heroverwegingsoperatie leveren. Deze bijdrage loopt via twee sporen:

- *Het beschikbaar stellen aan de twintig heroverwegingswerkgroepen van factsheets met daarin onze kennis en inzichten over de beleidsterreinen van de heroverwegingswerkgroepen die wij verworven hebben op basis van onderzoek uit het recente verleden;*
- Een rijksbrede analyse naar de evaluaties van drie budgettaire instrumenten: belastinguitgaven, specifieke uitkeringen en subsidies. Hieronder volgt een toelichting op beide sporen.

Factsheets voor de heroverwegingswerkgroepen

Wij hebben de bevindingen uit onze recente onderzoeken herschikt naar de indeling van de werkgroepen en deze onderzoeken opgenomen in twintig *factsheets*.

Daaraan hebben wij een *factsheet* met algemene bevindingen toegevoegd, waarin rapporten genoemd worden die niet onder te brengen zijn bij één van de twintig werkgroepen. De bevindingen in deze overzichten zijn naar onze mening relevant voor het maken van afwegingen omtrent de te maken beleidskeuzes.

De stukken zijn op 27 november 2009 respectievelijk 7 januari 2010² beschikbaar gesteld door de secretaris van de Algemene Rekenkamer aan

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 32 123, nr. 25 en nr. 41.

² In de brief van 27 november 2009 stuurden wij de factsheets voor de negentien werkgroepen samen met de factsheet algemene bevindingen. Op 20 november 2009 besloot het kabinet de werkgroep internationale veiligheid aan de heroverwegingsoperatie toe te voegen. De factsheet ten behoeve van deze twintigste werkgroep stuurden wij op 7 januari 2010.

de heroverwegingswerkgroepen via de Directeur-Generaal Rijksbegroting van het Ministerie van Financiën. In de bijlage bij deze brief stellen wij de overzichten tevens beschikbaar aan de Tweede Kamer.¹

Bij de totstandkoming van de *factsheets* hebben wij ons in eerste instantie beperkt tot de onderzoeken uit de afgelopen drie jaar. Daaruit hebben wij een nadere selectie gemaakt uit het beschikbare onderzoeksmateriaal, op basis van relevantie voor de heroverwegingsgroepen. Waar relevant hebben wij een doorkijkje gemaakt naar onderzoek uit een iets verder verleden.² Tevens hebben wij de werkgroepen op de aanstaande publicatie van een aantal rapporten gewezen. Per *factsheet* staan kort de relevante boodschappen voor de werkgroepen weergegeven waarbij wordt verwezen naar de betreffende rapporten van de Algemene Rekenkamer. Per rapport is vervolgens aangegeven welke «wegen die leiden tot mogelijke besparingen», zoals genoemd in de brief van de minister-president en de vice ministers-president,³ door ons verder aangeduid als «criteria», van toepassing zijn.

Voor de in de stukken genoemde rapporten geldt dat deze bouwstenen kunnen aandragen voor besparingen, zoals bedoeld in de brief van de minister-president en de vice ministers-president.⁴ In de meeste gevallen noemen wij geen concrete besparingen. Onze rapporten bevatten wel aanbevelingen tot doelmatiger overheidshandelen die kunnen bijdragen aan de uit te werken besparingsvarianten. De rapporten die genoemd worden in de overzichten zijn beschikbaar op www.rekenkamer.nl.

Rijksbrede analyse , belastinguitgaven, specifieke uitkeringen en subsidies

Het tweede spoor betreft een rijksbrede analyse van drie budgettaire instrumenten, namelijk belastinguitgaven, specifieke uitkeringen en subsidies. Wij laten bijvoorbeeld zien in hoeverre er evaluaties van deze regelingen zijn uitgevoerd. Voor de belastinguitgaven en specifieke uitkeringen hebben we ook gekeken of er in de beschikbare evaluaties conclusies stonden over de effectiviteit van de geëvalueerde regeling.⁵ Voor de analyse van de subsidies hebben we gebruik gemaakt van het *Subsidieoverzicht Rijk (SOR) 2010* van het Ministerie van Financiën. Wij zijn voornemens om deze rijksbrede analyse in mei 2010 te publiceren.

Wij maken u er tot slot op attent dat u alle stukken die wij omtrent de heroverwegingen publiceren in ons digitale dossier op www.rekenkamer.nl/heroverwegingen kunt raadplegen.

Algemene Rekenkamer

G. de Jong,
wnd. president

P. van der Knaap,
wnd. secretaris

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Het betreft de rapporten Immigratie- en Naturalisatiedienst (2005), Vooropname 2007 (2006), Tussen beleid en uitvoering (2003) en Afstemming in de zorg (2006).

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 32 123, nr. 25, pagina 3.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 32 123, nr. 25, pagina 2.

⁵ Voor het onderdeel subsidies zullen wij deze analyse naar evaluaties op een later moment uitvoeren. Publicatie volgt in 2011 als onderdeel van een breder onderzoek naar subsidies.